

T.
Alkotmánybíróság részére
1015 Budapest, Donáti utca 35-45.
Postacím: 1535 Budapest, Pf.: 773.

Ügyszám: IV/1923/2019.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/01923-5/2019
Érkezett:	2020 FEBR 06.
Példány:	1
Melléklet:	db <i>du</i>
Kezelőiroda:	

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott dr. Litresits András ügyvéd [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] indítványozó jogi képviselőjeként
az alábbi

alkotmányjogi panasz kiegészítést

(alkotmányjogi panasszal egységes szerkezetben)

terjesztem elő (1 példányban), a t. Alkotmánybíróság 2020. január 28. napján kézbesített /3. számú felhívása alapján.

Kérjük a t. Alkotmánybíróságot, hogy

a) elsődlegesen az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja szerinti hatáskörében eljárva állapítsa meg, hogy a **Kúria Bfv.III.967/2019/2. számú végzése** sérti az indítványozónak az Alaptörvény **XV. cikk (1) és (2) bekezdését (megkülönböztetés tilalmát)** és az Alaptörvény **XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésében** elismert **(tisztességes jogorvoslati eljáráshoz fűződő)** jogát, ezért az alaptörvény-ellenes, amelyre figyelemmel azt az Abtv. 43. § (1) bekezdése szerint semmisítse meg,

b) másodlagosan az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja szerinti hatáskörében eljárva állapítsa meg, hogy a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény **(Be.) 815. § (1) bekezdése** („A pótmagánvádló felülvizsgálati indítványt nem terjeszthet elő.”) sérti az indítványozónak az Alaptörvény **XV. cikk (1) és (2) bekezdését (megkülönböztetés tilalmát)** és az Alaptörvény **XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésében** elismert **(tisztességes jogorvoslati eljáráshoz fűződő)** jogát, ezért az alaptörvény-ellenes, amelyre figyelemmel azt az Abtv. 41. § (1) bekezdése szerint semmisítse meg, illetve az Abtv. 45. § (2) bekezdése szerint állapítsa meg, hogy az a **Kúria Bfv.III.967/2019/2. számon** folyamatban volt eljárásban nem alkalmazható.

A t. Alkotmánybíróság hatáskörét az **Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) és d) pontjára**, valamint az **ABtv. 26. § és 27. §-ára** alapítjuk.

Az indítványozói jogosultságunkat az **ABtv. 27. §-ára** alapítjuk, figyelemmel arra, hogy a jelen indítványunkkal érintett alaptörvény-ellenes bírói döntés az általunk kezdeményezett eljárásban, alapvető jogaink, az Alaptörvényben biztosított jogaink sérelmeivel, az egyedi ügyünkben alkalmazott jogszabálynak (Be. 815. § (1) bekezdés) az Alaptörvénybe való ütközése ellenére született.

Tájékoztatjuk a t. Alkotmánybíróságot, hogy a bírói úton rendelkezésre álló valamennyi jogorvoslati lehetőséget **kimerítettük**.

Az ABtv. 52. § (5) bekezdése és 68. §-a alapján tájékoztatjuk a t. Alkotmánybíróságot, hogy az indítványunk **nyilvánosságra hozatalához nem járulunk hozzá.**

Kijelentjük továbbá, hogy az indítványunkban szereplő **személyes adataink nyilvánosságra hozatalához nem járulunk hozzá.**

Az alkotmányjogi panaszunk indokolása:

ABtv. 29. § Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést **érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.**

ABtv. 52. § (1b) Az (1a) bekezdésben foglalt eseteken kívül a kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli
b) az eljárás megindításának indokait, alkotmányjogi panasz esetén az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét,

Az alkotmányjogi panasszal érintett döntések Alaptörvény-ellenességei:

Álláspontunk szerint a jelen kérelemmel érintett bírói döntés az Alaptörvényben biztosított alapvető jogainkat sérti.

Az Alaptörvény érintett/vonatkozó rendelkezései:

Az Alaptörvény
SZABADSÁG ÉS FELELŐSSÉG

XV. cikk

(1) A törvény előtt **mindenki egyenlő**. Minden ember jogképes.

(2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek **bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.**

XXVIII. cikk szerint:

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy **valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes** és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(7) **Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.**

A Kúria Bfv.III.967/2019/2. számú végzése a **Be. 815. § (1)** bekezdése („A pótmagánvádló felülvizsgálati indítványt nem terjeszthet elő.”) alapján a felülvizsgálati kérelmünket (érdemi vizsgálat nélkül) elutasította.

Alulírott indítványozó szövetségünk az Alaptörvény **VIII. cikk (2)** bekezdése („Mindenkinek joga van szervezeteket létrehozni, és joga van szervezetekhez csatlakozni.”) alapján került létrehozásra, ami így beletartozik a XV. cikk (1) bekezdésébe, miszerint „A törvény előtt **mindenki egyenlő.**”, ebből, illetve a tisztességes eljárásból ered az eljárásjogi **fegyveregyenlőség is, amit a Be. 815. § (1) bekezdése nem biztosít.**

A **Be. 788. § (1)** bekezdése alapján „A pótmagánvádas eljárásban a sértett jogi képvisellete kötelező.” így, ha a **Be. 815. § (1)** bekezdése a pótmagánvádló esetében nem tiltaná a felülvizsgálati indítványt előterjesztését, úgy a Kúria is valószínűsíthetően megfelelő jogi indokoltságú beadványokat bírálhatna el.

A **Be. 802. §-a** alapján „A pótmagánvádló a bírósági eljárásban - ha e törvény másképp nem rendelkezik - **a sértett jogain kívül az ügyészség jogait gyakorolja**, és az ügyészség feladatait látja el, ideértve a vádlott személyi szabadságát érintő kényszerintézkedés elrendelésének, továbbá az elfogatóparancs kibocsátásának indítványozását. A pótmagánvádló nem indítványozhatja a vádlott szülői felügyeleti jogának megszüntetését, és a vádat nem terjesztheti ki.”

Álláspontunk szerint **indokolatlan, szükségtelen és aránytalan** és az Alaptörvény **XV. cikk (2)** bekezdésébe és **29. cikkébe** ütközik azon **megkülönböztetés**, hogy pótmagánvádlóként felülvizsgálati indítványt nem terjeszthetünk elő, mert a **Be. 815. § (1)** bekezdése kizárólag a pótmagánvádlói eljárási minőségünk, mint **egyéb helyzet szerinti különbségtételt tartalmazza**, ami miatt az Alaptörvény **XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésében** elismert **tisztességes jogorvoslati eljáráshoz fűződő** jogunkat nem tudjuk gyakorolni.

Mint az ismeretes, hogy az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében foglaltak értelmében alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a **feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható**; mint arra a **3/2015. (II. 2.) AB határozat [21] pontja** is rávilágított, hogy a jogalkalmazóknak, így a Kúriának is „[...] Az alapjog-korlátozásnak ez a tesztje mindenekelőtt a jogalkotót kötelezi, ugyanakkor hatáskörükhöz igazodva a jogalkalmazókkal szemben is alkotmányos követelményt fogalmaz meg. E követelményből - az Alaptörvény 28. cikkére is tekintettel - a bíróságoknak az a kötelezettsége adódik, hogy ha olyan jogszabályt értelmeznek, amely valamely alapjog gyakorlását korlátozza, akkor a jogszabály engedte értelmezési mozgástér keretein belül az érintett alapjog korlátozását kizárólag a **szükséges és arányos mértékű beavatkozás szintjére szorítsák.**”

Ezen alkotmányos kötelezettség alapján a Kúriának is „érezkelnie kellett volna” a **Be. 815. § (1)** bekezdésének („A pótmagánvádló felülvizsgálati indítványt nem terjeszthet elő.”) **alaptörvény-ellenességét**, így pedig a **Be. 489. § (1)** bekezdése alapján („A bíróság az Alkotmánybíróságnak a jogszabály, jogszabályi rendelkezés, közjogi szervezetszabályozó eszköz vagy jogegységi határozat alaptörvény-ellenességének megállapítására, továbbá nemzetközi szerződésbe ütközésének megállapítására irányuló eljárását az Alkotmánybíróságról szóló törvényben foglalt szabályok szerint hivatalból vagy indítványra kezdeményezheti.”) a Kúriának kellett volna az Alkotmánybírósághoz fordulni.

Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében foglaltak értelmében az ún. **szükségességi és arányossági teszt elvégzése** alapján a Kúriának is meg kellett volna állapítani, hogy **indokolatlan, szükségtelen és aránytalan** és az Alaptörvény **XV. cikk (2)** bekezdésébe ütközik azon **megkülönböztetés**, hogy pótmagánvádlóként felülvizsgálati indítványt nem terjeszthetünk elő, mert a **Be. 815. § (1)** bekezdése kizárólag a pótmagánvádlói eljárási minőségünk, mint **egyéb helyzet szerinti különbségtételt tartalmazza**, ami miatt az Alaptörvény **XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésében** elismert **tisztességes jogorvoslati eljáráshoz fűződő** jogunkat nem tudjuk gyakorolni.

Nincs semmilyen **tisztességes, megkülönböztetéstől mentes eljárásnak és a józan észnek megfelelő** magyarázat arra, hogy a **kötelező jogi képviselővel eljáró**

pótmagánvádlókat elzárja a Be. 815. § (1) bekezdése attól, hogy olyan felülvizsgálati kérelmet tudjanak előterjeszteni, amit érdemben elbírál a Kúria.

A jelenlegi gyakorlat alapján **megyéenként eltérő gyakorlatok** tudtak kialakulni a pótmagánvádlói eljárásokban, mert nincs rá eljárásjogi lehetőség, hogy az adott bírói gyakorlatot a Kúria által megvizsgálta az indítványozó. Nincs rá **józan észnek** megfelelő avagy ésszerű válasz, hogy, ha a terhelt benyújthat felülvizsgálati kérelmet, akkor a **Be. 802. §-a** alapján alapvetően az ügyészség jogait gyakorló pótmagánvádló miért ne tehetné meg, ha már egyszer a törvény biztosítja a pótmagánvádló jogintézményét, miért nem biztosítja teljes körűen?

A büntető igazságszolgáltatás állami monopóliumból a büntetőigény érvényesítésének kötelezettsége következik. A büntetőigény késedelem nélküli érvényesítése **az államnak a társadalommal szembeni alkotmányos kötelezettsége**, a jogállamiság normatív tartalmából és a tisztességes eljáráshoz való alapjogból levezetett alkotmányos követelmény. Indítványozónak jogi személyként joga van a sérelmére elkövetett bűncselekmény esetén feljelentést tenni, a bűncselekménnyel sértett vagy veszélyeztetett jog jogosultjaként sértetti jogosítványokat gyakorolni, az államnak pedig nem joga, hanem kötelezettsége eleget tennie a büntetőigény érvényesítési kötelezettségnek. Amennyiben a büntetőigény érvényesítési kötelezettségre valamely okból érdemben nem kerül sor (**látszat intézkedés, politikai nyomás, szakmai tévedés**, stb.), akkor jogorvoslati formaként a pótmagánvád intézményével érvényesítheti a sértett a büntetőigényét annak érdekében, hogy az államapparátus törvényes, szabályszerű működésébe vetett, **29. cikkben rögzített közbizalom ne sérülhessen**.

Mint azt a **42/2005. (XI. 14.) AB határozat** indokolásának **IV. pontjában** rögzítette, hogy a pótmagánvád a modern kontinentális államok büntetőeljárásai modelljeit jellemző **29. cikkben rögzített ügyészi vádmonopólium korrektívumának** egyik formája. Eredeti rendeltetése, hogy csökkentse a monopóliumból az igazságnak megfelelő büntető felelősségre vonásra származó esetleges veszélyeket (politikai okból, szakmai tévedésből, hibás mérlegelés miatt súlyos bűncselekmények elkövetői büntetlenül maradnak a közvád hiánya miatt), ellensúlyozza a vádemelés megtagadásával, illetve a vádelejtéssel előálló, a vádhoz kötött bírósággal szemben érvényesülő ügyészi „túlhatalmat”. A pótmagánvád intézménye tehát kifejezetten megoldást jelent az olyan esetekre, melyeknél a közvád képviselőjére jogosult szerv szakmai hibája, érintettsége, vagy egyéb ok miatt nem kerül érvényesítésre az állam büntetőigénye. A pótmagánvád **kiküszöböli** az ügyész közvádlói monopóliumának azon hátrányos következményeit is (pl. vádemelés elmulasztása, feljelentés elutasítása), mely a sértett érdekeit hátrányosan befolyásolja. Szervezetünk esetében az eljárás alaptörvény-ellenessége tetten érhető a pótmagánvadás eljárás kezdeményezésétől tekintve, hogy az ügyet „intéző” különböző bíróságok döntései az eljárás során **két év elteltével** is a jogi személyiséggel rendelkező szervezetünk sértetti jogviszonyát vitatják, miközben a közokiratokkal kétséget kizáróan bizonyított jogsérelmet okozó bűncselekmény tárgyában a büntetőigény érvényesítésének kötelezettsége teljesen mellékes maradt.

Amennyiben jogi személy **nem lehetne sértettje** egy közokirat-hamisításos bűncselekménynek, akkor az államnak jogi egységként sem lehetne semmiféle büntetőigény érvényesítési kötelezettsége a bűncselekmény tekintetében, mivel a jogi egység a jogi személyek egyik formája.

Tekintve, hogy az Alaptörvény biztosítja szervezetünk számára a **tisztességes jogorvoslati és megkülönböztetéstől mentes** eljáráshoz fűződő jogot, így elfogadhatatlan a jogelvonás, hiszen ez esetben nem csak a szervezetünk alapvető jogai, hanem a büntetőigény érvényesítésének kötelezettsége is sérül.

Végül ismételten kiemeljük, hogy a Kúria Bfv.III.967/2019/2. számú végzésének **III. [7] és [8] pontjaiban** a fentebb, illetőleg a korábban már részletezett indokok mellett az alaptörvény-ellenes Be. 815. § (1) bekezdését alkalmazta, ezáltal a bírósági eljárásban egy alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán következett be az Alaptörvényben biztosított jogunk sérelme, nevezetesen az Alaptörvény **XXVIII. cikk (7) bekezdésének** („*Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslással éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.*”) megsértése, azáltal, hogy a kötelező jogi képviselet ellenére nem tudunk joghatályos felülvizsgálati kérelmet előterjeszteni a Kúria részére.

Budapest, 2020. február 05.

Tisztelettel:

